

ไทยโพสต์

วันที่ ๒๓ เดือน มิ.ย. พ.ศ. ๕๕ หน้า ๗

ศูนย์ฯ การพัฒนาที่ดินตำบลทุ่งควายกิน จุดเรียนรู้เกษตรผสมผสานภูมิปัญญาหมอดิน

ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดิน ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงตำบล ทุ่งควายกิน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัด ราชบุรี มีนายอำ พรมโธสง เป็น หมอดินอาสาประจำศูนย์ฯ ซึ่งหมอดินอาสาผู้นี้ได้เป็นตัวอย่างให้กับ เกษตรกรในพื้นที่ โดยเฉพาะเรื่อง การพลิกฟื้นพื้นที่ที่ร้างให้สามารถ นำกลับมาทำการเกษตรได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ตลอดจนมีการนำ ความรู้จากการเป็นหมอดินอาสา ของกรมพัฒนาที่ดิน มาปรับใช้ให้เกิด ประโยชน์ในด้านต่างๆ จนได้รับการยอมรับจากเกษตรกร และคนในชุมชน

นายอำ เล่าว่า ก่อนหน้าที่จะมาเป็นหมอดินอาสา ตนได้ยึดอาชีพเป็นชาวประมงออกทะเลติดตามพี่ชายไป ตั้งแต่จบจากชั้นประถมปีที่ 4 เรียนรู้หาประสบการณ์ ไปเรื่อยจนอายุได้ 17 ปี ได้เป็นได้กึ่งควบคุมเรือทั้งลำ ทำ เช่นนี้มานานเริ่มมีความเบื่อในการทำประมงน้ำลึกที่ต้อง ออกเรือไปครั้งละหลายเดือนบางครั้งเป็นปี จึงเปลี่ยนมาทำ ประมงชายฝั่งทำได้อีกกว่า 10 ปี จนสามารถต่อเรือและ ทำอุปกรณ์จับปลาทุกชนิดจำหน่ายเองได้ ซึ่งชีวิตช่วงนั้น พอขึ้นฝั่งตอนเย็นก่อนกลับบ้านจะต้องชวนเพื่อนคนหาปลา คิมเหล้าทุกวันจนเป็นความเคยชินที่ต้องเมากลับบ้านทุกคืน จนกระทั่งเกิดจุดเปลี่ยนครั้งสำคัญของชีวิต คือ การได้เข้าร่วมโครงการอบรมเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงเพียงที่ ธานีการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ร่วมกับสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ส.ว.ค.) ซึ่งในครั้งนั้นเองนาย อำได้รับการถ่ายทอดความรู้เรื่องการทำเกษตรและ

การดำรงชีวิตด้วยความพอเพียง อีกทั้ง ได้รับคำสอนจากพระและญาติธรรม เรื่องเหล่านี้และบุญเป็นบารมีบุญกุศลสั่ง ห้ามอย่างเด็ดขาด ที่สำคัญทำให้เขาได้รู้ ว่าที่ดินคือต้นทุนสำคัญในการตั้งต้นชีวิต เขาจึงนึกถึงที่ดินรกร้างในตำบลทุ่งควาย กินที่มีมากมาย ทำให้เขามีต้นทุนมากขึ้น หลังเสร็จการอบรมเขาตั้งปณิธานว่าจะ กลับมาทดลองทำการเกษตรในพื้นที่บ้าน ทุ่งควายกิน โดยใช้เวลาในการพิสูจน์ผล สำเร็จเป็นเวลา 3 ปี แต่จากวันนั้นจนถึง วันนี้นะเขาได้ยึดอาชีพเกษตรมาเป็นเวลา กว่า 6 ปีแล้ว

จุดเริ่มต้นของอาชีพเกษตรของนายอำ เกิดขึ้น ที่พื้นที่นารกร้างของคนอื่นโดยการขอเช่าไปทำบ้างหรือ เช่าเขาบ้าง แต่ช่วงแรกไม่ได้ผลผลิตดีนักเพราะยัง ขาดความรู้และไม่มีความขยัน จนกระทั่งไปฝึกอบรม การเป็นหมอดินอาสาที่สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดราชบุรี กรมพัฒนาที่ดิน ได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการ อนุรักษ์ดินและน้ำ ด้านการปรับปรุงบำรุงดินในรูปแบบต่างๆ การทำปุ๋ยหมัก การปลูกพืชปุ๋ยสดและปุ๋ย อินทรีย์ จึงได้เริ่มพลิกฟื้นพื้นที่นาร้างให้กลับมามีความ อุดมสมบูรณ์ เมื่อดินมีคุณภาพ ผลผลิตข้าวจึงดีขึ้นด้วย หมอดินอำ เล่าต่อไปว่า ตนได้ใช้ทุกอย่างจากไร่ นามาทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด จะไม่ทิ้งอะไรให้สูญเปล่า เช่น ทำปุ๋ยหมักจากฟางข้าวและหอยเชอรี่ที่เป็นศัตรู ข้าวไว้ใช้เอง และยังทำแจกให้ชาวบ้านนำไปทดลอง ใช้รวมถึงเข้าไปสอนทำปุ๋ยหมักถึงในไร่นาของชาวบ้าน ซึ่งได้ผลเป็นอย่างดี จนทำให้ทุกวันนี้มีการตั้งเป็นกลุ่มทำ

ปุ๋ยหมักขึ้นมา เมื่อข้าวของต้นและชาวบ้านมีมากขึ้น ปัญหาที่ตามมาคือ ต้องนำข้าวไปสียังโรงสีที่อยู่ไกล จากหมู่บ้าน เวลาต้องการรำกับแกลบก็ต้องกลับไปขอ ซื้อข้าวจากโรงสีทำให้เสียทั้งเวลาและเงิน จึงหันกลับมา ปรับปรุงโรงสีเล็กที่ทั้งร้างในหมู่บ้าน เพื่อให้มีโรงสี ข้าวของชุมชนไว้ใช้เอง ซึ่งช่วงแรกก็คิดค่าบริการเล็กน้อยแต่ตอนหลังก็ให้ฟรี เพราะสิ่งที่ได้คือรำกับแกลบที่ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อีกมากมาย

ตัวอย่างของการใช้ประโยชน์คือแกลบนำไปรอง พื้นในการเลี้ยงหมูหลุม เมื่อแกลบผสมกับมูลหมูได้เวลา หนึ่งก็จะตักมาผสมกับมูลวัวและปุ๋ยหมักจากนั้นทำการ หมักต่ออีกสักกระยะหนึ่ง ก็จะได้ปุ๋ยชั้นดีที่สามารถนำไป ใช้ในนาข้าวและสวนไม้ผล เป็นการลดต้นทุนการผลิต ที่ดีมาก นอกจากนี้ ยังได้คิดค้นภูมิปัญญาจากการนำ แกลบไปแช่น้ำที่ผสมกับน้ำหมักชีวภาพจากสารเร่ง พด. 2 หมักทิ้งไว้ 12 ชั่วโมง และนำมาผสมกับรำข้าวให้เบ็ด ที่เลี้ยงไว้กิน ผลจากเบ็ดกินแกลบจะทำให้เบ็ดมีสุขภาพ แข็งแรง ไซดก อีกทั้งมูลเบ็ดยังนำกลับมาผลิตปุ๋ยหมัก ได้อีกด้วย นอกจากการทำนา เลี้ยงหมูหลุม เบ็ด ปลา หมอดินอำ ยังทำเกษตรผสมผสาน และยังมีกรปลูกป่า

7 ระดับ แบ่งเป็น ยางนา ยางพารา หมาก ละครุด กล้วย แผลก และพืชใต้ดิน จนได้รับการคัดเลือกให้เป็นธนาคาร ดินไม่ประจำจังหวัดราชบุรี

จากคนหาปลาหลายมาเป็นหมอดินอาสา ทำ หน้าที่พลิกฟื้นผืนนาที่ร้างของคนอื่นให้กลับมาทำการ เกษตรได้อีกครั้ง เป็นตัวอย่างให้ชาวบ้านที่เคยทิ้งน่าน ้ากลับมาทำนาอีกครั้ง และที่สำคัญลูกหลานเมื่อเห็นว่า ผืนดินมีความอุดมสมบูรณ์ก็คิดทวนคืนสู่อาชีพเกษตร เหมือนบรรพบุรุษ ไม่ต้องออกไปรับจ้างทำงานต่างถิ่น เพียงแค่นี้หมอดินอำก็บอกว่าดีแล้ว

สำหรับท่านที่สนใจในแนวทางการทำเกษตรผสม ผสานตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง สามารถไปเรียนรู้ได้ที่ ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดินตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลทุ่งควายกิน อ.ลำทะเมนชัย จ.ราชบุรี โทร. 086- 0270954 ซึ่งที่นี่มีจุดเรียนรู้มากมาย เช่น จุดเรียนรู้การ ผลิตน้ำหมักชีวภาพ โดยเฉพาะการผลิตน้ำหมักชีวภาพ จากขี้หมู สูตรซูเปอร์เทอร์โบที่เกิดจากภูมิปัญญาของ หมอดินอำ จุดเรียนรู้กล้วยดิบ แกลบเผา จุดเรียนรู้การ อนุรักษ์ดินและน้ำด้วยหญ้าแฝก จุดเรียนรู้การผลิตข้าว กล้องอินทรีย์ในชุมชน เป็นต้น

